T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/148
KARAR NO : 2020/101
KARAR TR : 24.02.2020

ÖZET: 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 14. maddesine aykırılık nedeniyle aynı Kanun'un 26. maddesinin birinci fıkrası (e) bendi uyarınca Sosyal Güvenlik İlMüdürlüğünce verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesinin gerek-tiği hk.

K A R A R

Davacı : M... Özel Sağlık ve Eğitim Hizmetleri İth. İhr. Turz. Seyahat İnş. Tic. A. Ş.
Vekili : Av. G.C.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı

O L A Y : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Antalya Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Muratpaşa Sosyal Güvenlik Merkezi'nin 30.07.2018 gün ve …202.01.01/9309569 sayılı işlemi ile, davacıya ait işyerinde meydana gelen ve M.S., F.T., M.Ç., A.Y., Ç.Ö. isimli çalışanların yaralanması ile sonuçlanan iş kazasının, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 14. maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen süre içinde Kuruma bildirilmediğinden bahisle, söz konusu Kanun'a aykırılık nedeniyle, davacı adına aynı Kanun'un 26. maddesinin birinci fıkrası (e) bendi uyarınca 16.212,00 TL idari para cezası verilmiş, davacı tarafından yapılan itiraz üzerine, aynı Kurumun 10.08.2018 gün ve 26 sayılı komisyon kararı ile, verilen idari para cezasının 8.106,00 TL tutarındaki kısmının iptaline, M.S., A.Y. ve Ç.Ö. isimli çalışanlar ile ilgili olan 8.106,00 TL tutarındaki kısmı için yapılan itirazın reddine karar verilmiştir.

Davacı vekili, idari para cezasının iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

ANTALYA 4. İDARE MAHKEMESİ: 28.03.2019 gün ve E:2018/793, K:2019/214 sayı ile, 5326 sayılı Kanun'un ilgili hükümlerinin incelenmesinden, idari para cezalarına karşı kendi özel kanunlarında aksine bir hüküm bulunmadığı sürece 5326 sayılı Kanun'un uygulanacağı, tesis edilen işlemin idari para cezası niteliğinde olduğu ve ilgili Kanununda da idari para cezalarına karşı başvu-rulacak kanun veya itiraz yollarına ilişkin bir düzenleme bulunmadığının anlaşıldığı belirtilerek, davanın görüm ve çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar verilmiş, verilen karar itiraz edilmeden kesinleşmiştir.

Davacı vekili, bu kez aynı istemle adli yargı yerine başvuruda bulunmuştur.

Antalya 4. Sulh Ceza Hâkimliğince, başvurunun esası incelenerek, başvurunun reddine karar verilmiş, verilen karara davacı vekili tarafından itiraz edilmesi üzerine, Antalya 5. Sulh Ceza Hâkimliğinin 06.01.2020 gün ve D.İş: 2020/151 sayılı kararı ile, davanın görüm ve çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle yapılan itirazın kabulüne, Antalya 4. Sulh Ceza Hâkimliğinin 23.12.2019 gün ve D.İş: 2019/2765 sayılı kararının kaldırılmasına, dosyanın Antalya 4. Sulh Ceza Hâkimliğincegörevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar verilmiştir.

ANTALYA 4. SULH CEZA HÂKİMLİĞİ: 28.01.2020 gün ve D.İş: 2019/2765 sayı ile, 23.12.2019 gün ve D.İş: 2019/2765 sayılı kararın, Antalya 5. Sulh Ceza Hâkimliğince 06.01.2020 gün ve D.İş: 2020/151 sayılı karar ile kaldırılarak, görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar verildiğini belirterek, dosyayı 2247 sayılı Uyuş-mazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine göndermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesinin Hicabi DURSUN'un başkanlığında, Üyeler Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 24.02.2020 tarihli toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Adli yargı yerince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, adli yargı dosyasının Mahkemece, dosya içinde kesinleştiği anlaşılan bilgi ve belgeler ile birlikte idari yargı yerince verilen görevsizlik kararı da temin edilerek Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve böylece usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmaz-lığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raporlör-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 6331 sayılı Kanun'un 14. maddesine aykırılık nedeniyle aynı Kanun'un 26. maddesinin birinci fıkrası (e)

bendi uyarınca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun "İş kazası ve meslek hastalıklarının kayıt ve bildirimi" başlığı altında düzenlenen 14. maddesinde, "(1) İşveren;

a) Bütün iş kazalarının ve meslek hastalıklarının kaydını tutar, gerekli incelemeleri yaparak bunlar ile ilgili raporları düzenler.

b) İşyerinde meydana gelen ancak yaralanma veya ölüme neden olmadığı halde işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğramasına yol açan veya çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olan olayları inceleyerek bunlar ile ilgili raporları düzenler.

(2) İşveren, aşağıdaki hallerde belirtilen sürede Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirimde bulunur:

a) İş kazalarını kazadan sonraki üç iş günü içinde.

b) Sağlık hizmeti sunucuları veya işyeri hekimi tarafından kendisine bildirilen meslek hastalıklarını, öğrendiği tarihten itibaren üç iş günü içinde.

(3) İşyeri hekimi veya sağlık hizmeti sunucuları; meslek hastalığı ön tanısı koydukları vakaları, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularına sevk eder.

(4) Sağlık hizmeti sunucuları kendilerine intikal eden iş kazalarını, yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucuları ise meslek hastalığı tanısı koydukları vakaları en geç on gün içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirir.

(5) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Sağlık Bakanlığının uygun görüşü alınarak Bakanlıkça belirlenir" denilmiş;

"İdari para cezaları ve uygulanması" başlığı altında düzenlenen 26. maddesinin birinci fıkrasında, "Bu Kanunun;

(……)

e)14 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen işverene her bir yükümlülük için ayrı ayrı bin beş yüz Türk Lirası, ikinci fıkrasında belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen işverene iki bin Türk Lirası, dördüncü fıkrasında belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen sağlık hizmeti sunucuları veya yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularına iki bin Türk Lirası, (……)

idari para cezası verilir." denilmiş; aynı maddenin ikinci fıkrasında,

"(Değişik: 4/4/2015-6645/4 md.) Bu Kanunda belirtilen idari para cezaları, 14 üncü maddede belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenlere uygulanacak idari para cezaları hariç gerekçesi belirtilmek suretiyle Çalışma ve İş Kurumu il müdürünce verilir. 14 üncü maddede belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenler için uygulanan idari para cezaları hariç tahsil edilen idari para cezaları genel bütçeye gelir kaydedilir. 14 üncü maddede belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenlere uygulanacak idari para cezaları ise doğrudan Sosyal Güvenlik Kurumunca verilir. Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezalarının tebliğ, itiraz ve tahsilinde 5510 sayılı Kanunun 102nci maddesi hükümleri uygulanır. Verilen diğer idari para cezaları tebliğinden itibaren otuz gün içinde ödenir. İdari para cezaları tüzel kişiliği bulunmayan kamu kurum ve kuruluşları adına da düzenlenebilir." hükmü yer almış;

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 102. maddesinde ise,

"(.....)

İdarî para cezaları ilgiliye tebliğ ile tahakkuk eder. Tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde Kuruma ya da Kurumun ilgili hesaplarına yatırılır veya aynı süre içinde Kuruma itiraz edilebilir. İtiraz takibi durdurur. Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabilirler. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde, idari para cezası kesinleşir.

İdarî para cezalarının, Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna başvurulmadan önce tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde peşin ödenmesi halinde, bunun dörtte üçü tahsil edilir. Peşin ödeme idari para cezasına karşı yargı yoluna başvurma hakkını etkilemez. (.....)" denilmiştir.

Olayda, davanın, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Antalya Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Muratpaşa Sosyal Güvenlik Merkezi'nin 30.07.2018 gün ve …202.01.01/9309569 sayılı işlemi ile, davacıya ait işyerinde meydana gelen ve M.S., A.Y. ve Ç.Ö. isimli çalışanların yaralanması ile sonuçlanan iş kazasının, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 14. maddesinde belirtilen sürede Kuruma bildirilmediğinden bahisle, aynı Kanun'un 26. maddesinin birinci fıkrası (e) bendi uyarınca Antalya Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüncedavacı adına, 6331 sayılı Kanun uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açıldığı, 6331 sayılı Kanun'da idari para cezası verilecek hususların düzenlendiği, buna karşın idari para cezasına karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenlemeye yer verilmediği, ancak bu Kanun uyarınca, daha açık bir ifadeyle, Kanunun 14 üncü maddesinde belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenlere uygulanacak idari para cezalarının doğrudan Sosyal Güvenlik Kurumunca verileceği ve Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezalarının tebliğ, itiraz ve tahsilinde 5510 sayılı Kanunun 102nci maddesi hükümlerinin uygulanacağı anlaşılmıştır.

Öte yandan, 30.3.2005 gün ve 25772 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 1.6.2005 tarihinde yürürlüğe giren 30.3.2005 gün ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 6.12.2006 gün ve 5560 sayılı Yasa'nın 31. maddesiyle değişik 3. maddesinde, " (1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır"; Kanunun "Başvuru yolu" başlıklı 27. maddesinin 1. fıkrasında ise "idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir." düzenlemeleri yer almıştır.

Bu düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer Kanunlarda görevli mahkemenin

gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik kararı veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

İncelenen uyuşmazlıkta, öngörülen idari para cezasının 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu uyarınca, Antalya Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğütarafından verildiği, 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 6331 sayılı Kanun'da bu Kanun uyarınca Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezalarının tebliğ, itiraz ve tahsilinde 5510 sayılı Kanunun 102. maddesi hükümlerinin uygulanacağı, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 102. maddesinde ise, idari para cezalarına karşı idari yargı yerine itiraz edileceği düzenlenmiş olup, itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterildiği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı nedeniyle, Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Antalya 4. Sulh Ceza Hâkimliğince yapılan başvurunun kabulü ile, Antalya 4. İdare Mahkemesi'nin 28.03.2019 gün ve E:2018/793, K:2019/214 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç:Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle, Antalya 4. Sulh Ceza Hâkimliğince yapılan BAŞVURUNUN KABULÜ ile, Antalya 4. İdare Mahkemesi'nin 28.03.2019 gün ve E:2018/793, K:2019/214 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRIL-MASINA, 24.02.2020 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Hicabi DURSUN	Üye Şükrü BOZER	Üye Mehmet AKSU	Üye Birol SONER
	Üye Aydemir TUNÇ	Üye Nurdane TOPUZ	Üye Ahmet ARSLAN